

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

En sortseers læreår – Thomas Bernhard ET BARN

Af

[Mikkel Thulstrup Nielsen](#)

– 28. august 2015 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Erindringer](#), [Roman](#), [Skønlitteratur](#)

I ET BARN viser pessimismen sig vital, da Thomas Bernhard vender tilbage til rødderne af sin ubarmhjertige eksistens. Men denne gang er der langt mere end blot den notoriske vrede ude at gå.

Citat

Hvem andre end mig formår i allerførste forsøg at stige op på cyklen og køre af sted, og det endda med den højeste præntention, nemlig at køre til Salzburg! De ville ikke kunne gøre andet end at indse at jeg altid overvandt de største hindringer og den største modstand og løb af med sejren! Men det jeg først og fremmest ønskede mig mens jeg trådte i pedalerne gennem kløfterne neden for Surberg, var at min over alt på jorden elskede bedstefar kunne se mig på cyklen. Da ingen af dem imidlertid var der, og de intet vidste om det allerede langt fremskredne eventyr, måtte jeg fuldføre mit værk uden vidner. Når vi befinder os på toppen, ønsker vi os mere end noget andet betragteren i egenskab af beundreren, men denne betragter som beundrer manglede. Jeg lod mig nøje med selviagttagelsen og selvbeundringen. [...] I al hemmelighed var jeg enig med min bedstefar: På denne dag havde jeg gjort den hidtil største opdagelse i mit liv, jeg havde givet min eksistens en ny drejning, muligvis den helt afgørende, nemlig den mekaniske bevægelse fremad på to hjul. Det er altså sådan cyklisten møder verden: fra oven! Han raser af sted uden at røre jorden med sine fødder, han er en cyklist, hvilket omtrent vil sige det samme som: Jeg er verdens hersker.

Femte og sidste bog i Thomas Bernhards selvbiografiske roman-pentalogi slutter, hvor første bog begynder. ET BARN opregner alter-egoets 13 første leveår, fattige på triumfer, men rige på fiaskoer, og dermed tegnes konturerne af den 'forbryderkarriere', der fostrede fuldblodsmissantropen, ærkepessimisten og redebesmudseren Thomas Bernhard – og det fantastiske forfatterskab, der blev udfaldet.

Langt hen af vejen er det den samme, gamle katastrofehungrende bernhard'ske stemme, der udfolder sig: det er vredt og idiosynkratisk ad helvede til; det er det særegne, enestående individ mod den afskyelige, afstumpede og middelmådige verden, 'almindelighedssumpen', der tromler al selvstændighed; det er en stemme, der for alt i verden, rablende, må udråbe sin særstatus: 'Jeg er verdens hersker.'

Men romanen skiller sig også ud fra sine fire forgængere og det øvrige, oversatte forfatterskab. Den vrinsne, galdespredende gamle mand holder sig mere i skindet. Han viger en del af pladsen for nostalgikeren, men også for barnet Bernhards – ofte naive, – verdensfascination. Den karakteristiske bernhard'ske strøm er stadig uden afsnit og indryk, men afbrydes af kortere, mere konstaterende sætninger. Pludseligt hedder det blot: 'Det var vinter, iskoldt.' Færrer foragtelige adjektiver og gentagelser, mindre stavrende og masende – 'objektivt set' smukkere. Hvis man skal følge kronologien, er det en Bernhard endnu ikke fuldt spoleret af det senere ophold på en 'statslig-fascistisk-sadistisk' kostskole og af en dødelig lungesygdom.

Sortsynet er der dog stadig, det er bare udliciteret til bedstefaren – Bernhards opdrager og guru; 'min store oplyser', 'min højeste instans', som det hedder. Højt hævet over småborgerligheden, på det 'hellige bjerg', troner bedstefaren, den store ikonoklast og illusionsødelægger. Som fra en anden Olymp harcelerer han, med eleven Bernhard ved sin side, over jammerdalen under dem:

Ferielæsning
leveret til dig

saxo

Få dine bøger
leveret med
PAKKEBOKSEN

Køb her

Fakta

- Forfatter: Thomas Bernhard
- Titel: ET BARN
- Originaltitel: EIN KIND
- Oversat af: Søren R. Fauth
- Sider: 116
- Pris: 199,-
- ISBN: 9788799468379
- Illustrator: Katrine Lihh

Køb bogen hos [SAXO.com](#)

Tidligere udgivelser

- [KULDEN. EN ISOLATION \(2014\)](#)
- [ÅNDEDRÆTTET. EN AFGØRELSE \(2014\)](#)
- [TRÆFÆLDNING \(2013\)](#)
- [KÆLDEREN. EN UNDDRAGELSE \(2012\)](#)
- [ÅRSAGEN. EN ANTYDNING \(2011\)](#)
- [GÅENDE \(2005\)](#)

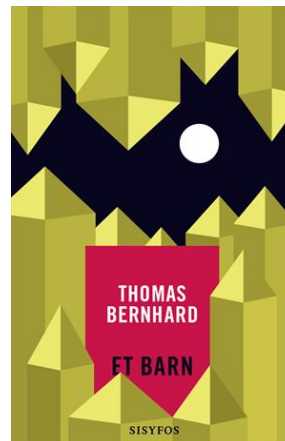
Billeder

– Det der lå neden for Ettendorf, fortjente intet andet end foragt. Den lille kræmmermentalitet, småligheden i det hele taget, gemenheden og dumheden. Dumme som får flokkes småkræmmerne om kirken og bræger sig til døde, dag ud og dag ind. Der findes, sagde min bedstefar, intet så væmmeligt som de små byer, og netop den slags som Traunstein var gjort af, er den afskyeligste af alle. Et par skridt ind i denne by, og straks er man møget til, et par ord vekslet med en af dens indbyggere, og straks skal man kaste op.

For Thomas Bernhard synes løsningen at bestå i at forvandle det ellers miserable liv til et kunstværk, at tage tingene til det yderste, og det genkalder den unge, endnu pessimistiske Nietzsches diktum: 'Kun som æstetisk fænomen er tilværelsen og verden evigt retfærdiggjort'. Barnet Bernhard kaster sig hovedkulds ud i cykelkunst, kælkekunst, gåkunst og løbekunst. Her er han i sit es, og hvis det skulle mislykkes, er der jo selvmordet – en altid nærværende mulighed, en selvfølge i vokabulariet og altid bedre end at kapitulere til småborgerskabet. Men også selvmordet, 'denne menneskets mest dyrebare besiddelse', må udføres 'på den mest æstetiske måde'. Denne regel holder gentagne gange Bernhard i live, og det er paradoksalt nok bedstefarens knugende pessimisme, der bliver det fatalt-vitale for Bernhards videre eksistens. Sortsynet bliver en levevej, en linedans over afgrunden, 'den såkaldte normalitet'.

Langsomt nærmer alvoren sig. Krigen står for døren, og 'Grüssgott' erstattes af 'Hitler'. Bernhard må modvilligt lade sig hverve til 'Jungvolk' og være en del af den, så foragtede masse. Dog imponeres den unge, naive Bernhard af et 'brunt, absolut regntæt, regnslag', der er en del af uniformen. Morsomhederne sniger sig endnu ind i skriften, men mod slutningen rinder barndommen ud: 'Jeg brød mig ikke længere om krigsskuespillet.' Ungdomslivet indvarsles, og misantropien er under fuld opsejling. Menneskeheden, gemenheden, står for skud.

Thomas Bernhard – alle værende og vordende misantropers bedstefar – og Forlaget Sisyfos har gjort det igen. Bernhard – nu i en smule, men kun en smule, bedre humor.



[Facebook](#)
[Twitter](#)
[RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Synes godt om 50 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Erindringer](#), [Roman](#),

- [Polaroid-fotos fra Paris og omegn – Patrick Modiano ET FORBASKET FORÅR & SMERTEPUNKTET](#) · 04-05-2015
- [Faunens øre blottes – Virginia Woolf 22 HYDE PARK GATE](#) · 08-04-2015
- [En ærgerlig affære – Édouard Louis FÆRDIG MED EDDY BELLEGUEULE](#) · 07-04-2015
- [Rablen fra en fjern sfære – Andrzej Tichý OMSORGEN](#) · 10-03-2015
- [Husker du ... – Tove Jansson BILLEDHUGGERENS DATTER](#) · 25-09-2014

Læs også

- [En erindringstur til barndommens ukomplicerede lykkeland – Amalie Laulund Trudso SOMMERHUS](#) · 18-04-2016
- [Et skrøbeligt forfatterportræt – Virginia Woolf ET RIDS AF FORTIDEN](#) · 16-03-2016
- [Slimens dagbog – Thomas Bernhard KULDEN. EN ISOLATION](#) · 22-05-2014
- [Med viljen til sandhed og klarhed – Thomas Bernhard ÅNDEDRÆTTET. EN AFGØRELSE](#) · 14-05-2014
- [Med Blixenturbanen i barndommens Sønderjylland – Erling Jepsen DEN SØNDERJYSKE FARM](#) · 28-01-2014

Tags: [barndom](#), [pessimisme](#), [Sisyfos](#), [thomas bernhard](#)



Om Mikkel Thulstrup Nielsen

Mikkel Thulstrup Nielsen læser Litteraturvidenskab ved Københavns Universitet. Han er svært begejstret for bøger, plader og rødvin - gerne i forening. En særlig forkærlighed for Baudelaires mytiske modernisme, Nietzsches irrationalitet, Celinés hypermisantropi, Duras' erotiske bølgebrus og Bukowskis branderter.

[Skriv til Mikkel](#)

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet